

● 1595-1700 YILLARI ARASINDAKİ SİYASİ GELİŞMELER

1596	Haçova Muharebesi
1606	Zitvatorok Antlaşması
1639	Kasr-ı Şirin Antlaşması
1669	Girit'in Fethi
1672	Bucaş Antlaşması
1681	Bahçesaray Antlaşması
1683	II. Viyana Kuşatması
1699	Karlofça Antlaşması
1700	İstanbul Antlaşması

● UZUN SAVAŞLARDAN DİPLOMASİYE

● Osmanlı-Avusturya İlişkileri

- ▶ XVI. yüzyılda olduğu gibi XVII. yüzyılda da Osmanlı Devleti'nin Batı'daki en büyük rakibi 962 yılında kurulan Kutsal Roma Germen İmparatorluğu olmuştur. Osmanlı Devleti XVI. yüzyılda Habsburg Hanedanı tarafından yönetilen bu imparatorluğun doğu kanadı olan Avusturya ile mücadele etmiştir.

● Haçova Meydan Muharebesi(1596) ve Zitvatorok Antlaşması(1606)

- ▶ Osmanlı Devleti ile Avusturya arasında Kanuni Dönemi'nde sağlanan barış ortamı 1593'te sınır anlaşmazlığı ve vergilerin ödenmemesi nedeniyle bozulmuştur.
- ▶ III. Mehmet Dönemi'nde yapılan seferler sonucu Osmanlı ordusu 1596 yılında **Haçova Meydan Muharebesi** ile Avusturya'yı yenilgiye uğratmıştır.
- ▶ Bu zaferden sonra Kanije ve Estergon kaleleri alınmış, 1606 yılına kadar süren savaşlar sonunda Avusturya'nın isteğiyle **Zitvatorok Antlaşması** imzalanmıştır.
- ▶ **Zitvatorok Antlaşması'nın önemli maddeleri şunlardır:**
 - Osmanlılar, Avusturya arşidükü için Caesar(Sezar) ünvanını kullanacaktır.
 - Savaş sırasında taraflarca kazanılan topraklar kendilerinde kalacaktır.

- Avusturya yıllık vergi ödemeyecek, imparator bir defaya mahsus olmak üzere 200.000 kuruş gönderecektir.
- Taraflarca esir almak ve kale işgal etmek yasaklanacak, eldeki esirler geri verilecektir.
- Eğri, Kanije ve Estergon kaleleri Osmanlı Devleti'nde kalacaktır.

● Zitvatorok Antlaşmasının Önemi

- Osmanlı Devleti'nin 1533 İstanbul Antlaşması ile **Avusturya'ya karşı kazandığı siyasi üstünlük, Zitvatorok Antlaşması'yla sona ermiştir.**
- Avusturya arşidükünün Zitvatorok Antlaşması ile Osmanlı padişahına eşit kabul edilmesi Osmanlı Devleti'ne dış politikada prestij kaybettirmiştir.
- Zitvatorok Antlaşması ile birlikte Osmanlı Devleti, Avrupa diplomasisinde devletlerin eşitliği prensibinin bir göstergesi olarak mütakabiliyet esasını kabul etmiştir.

● Vasvar Antlaşması (1664)

- ▶ Avusturya'nın Erdel işlerini bahane ederek Osmanlı Devleti'ne karşı girişimlerde bulunması nedeniyle Avusturya üzerine sefere çıkan Fazıl Ahmet Paşa, 1663'te Uyvar Kalesi'ni fethetmiş ve burayı eyalet hâline getirmiştir.
- ▶ 1664'te Osmanlı Devleti ile Avusturya arasında yapılan Vasvar Antlaşması ile Erdel'deki Türk hâkimiyeti pekiştirilmiştir.

● Not

Osmanlıların bütün zor şartlar altında büyük bir gayretle otuz sekizinci günde Uyvar Kalesi'ni fethetmeleri "Uyvar önünde bir Türk gibi kuvvetli" deyimini tarihe mâl etmiştir.

● Osmanlı-Lehistan ve Rusya İlişkileri

● Hotin Seferi ve Hotin Antlaşması (1621)

- ▶ Osmanlı Devleti ile Lehistan arasında Sultan III. Murat Dönemi'nden itibaren dostane şekilde sürdürülen ilişkiler, XVII. yüzyılın ilk çeyreğinde bozulmaya başlamıştır.
- ▶ Lehlilerin Boğdan Beyliğinin iç işlerine karışması ve Ukrayna Kazaklarını Osmanlı himayesi altındaki Kırım Hanlığı'na karşı kışkırtmaları nedeniyle iki taraf arasında ortaya çıkan siyasi gerginlikler XVII. yüzyılda savaşa dönüşmüştür.
- ▶ Osmanlı tarihinde Genç Osman adıyla bilinen padişah II. Osman, 1621 yılında Lehistan Seferi'ne çıkarak Hotin Kalesi'ni kuşatmış ancak yeniçerilerin gayretsizliği nedeniyle istenilen sonuç alınamamıştır.

- ▶ 1621 yılında yapılan Hotin Antlaşması'na göre Hotin, Boğdan voyvodalarının idaresine verilecektir. Lehistan, Kazakların saldırılarına engel olacak; Boğdan, Eflâk, Erdel ve Macaristan'ın içişlerine müdahale etmeyecek; Kırım hanları ve Boğdan voyvodaları Lehistan ile ilişkilerini eski antlaşmalara uygun olarak sürdürecektir. Buna karşın Osmanlı Devleti de Lehistan topraklarına akınlar düzenlemeyecektir.

Not

II. Osman, Hotin Seferi sırasında yeniçerilerin gayretsizliğini yakından görerek sefer dönüşü askeri alanda ıslahat yapmak istemiş fakat yeniçerilerin isyanı sonucu öldürülmüştür.

● Bucaş Antlaşması (1672)

- ▶ Lehistan'ın Osmanlı denetimindeki Ukrayna Kazaklarına saldırması sonucu padişah IV. Mehmet, Lehistan üzerine sefere çıkmıştır.
- ▶ Bazı kalelerini kaybeden Leh kralının barış isteği üzerine 1672'de Bucaş Antlaşması imzalanmıştır.
- ▶ Bucaş Antlaşması'yla Podolya, Osmanlı Devleti'nin hâkimiyetine girmiştir.

Not

Bucaş Antlaşması Osmanlı Devleti'nin batıda en geniş sınırlara ulaştığı antlaşmadır.

● Bahçesaray Antlaşması (1681)

- ▶ Rusya'nın Osmanlı Devleti'ne bağlı Özi Kazaklarına saldırması üzerine Merzifonlu Kara Mustafa Paşa sefere çıkarak Ruslardan Çehrin Kalesi'ni almıştır. Bu durum üzerine Rusya'nın barış isteği ile antlaşma yapılmıştır.
- ▶ Bu antlaşma ile Özi (Dinyeper) Nehri iki devlet arasında sınır olmuştur.

Not

Bahçesaray Antlaşması, ilk Osmanlı-Rus antlaşmasıdır.

● Osmanlı Venedik İlişkileri

● Girit'in Fethi (1669)

- ▶ Osmanlı Devleti'nin XVII. yüzyılda karşı karşıya kaldığı bir diğer stratejik tehdit de Venedik'tir.
- ▶ Sultan IV. Murat Dönemi'nde Venedik yönetimindeki Girit'in bir korsan yatağı hâline gelmesi üzerine Osmanlı-Venedik ilişkileri bozulmaya başlamıştır.
- ▶ Korsan faaliyetlerin artması sonucu Osmanlı donanması, 1645'te Girit'i kuşatmış fakat ada Osmanlı Devleti yönetimine ancak 1669'da girmiştir.

Not

Girit'in 24 yıllık bir kuşatma sonucu alınabilmesi Osmanlı donanmasının eski gücünde olmadığını gösterir.

● Osmanlı-İran İlişkileri

- ▶ İran'da 1501-1736 yılları arasında hüküm süren Safevi Devleti'nin Osmanlı Devleti ile ilişkilerinde jeopolitik, ekonomik ve dinî faktörler belirleyici olmuştur.
- ▶ Kanuni döneminde **1555 Amasya Antlaşması** ile sağlanan barış ortamı Osmanlı'nın iç ve dış meselelerle uğraşmak zorunda kalmasından yararlanan Safevilerin Osmanlı aleyhine yayılmacı politika izlemesi ile yeniden bozulmuştur.
- ▶ 1583'te Beştepe mevkinde yapılan muharebede, taraflar meşaleler yakarak savaşa gece de devam etmiştir. Bu nedenle bu savaşa **Meşaleler Savaşı** denir.
- ▶ Safevilerin saldırıları ve sınır ihlalleri ile 1578'de başlayan savaşlar **1590 Ferhat Paşa Antlaşması** ile sona ermiştir.

Not

Ferhat Paşa Antlaşması ile Azerbaycan, Dağıstan, Gürcistan ve Turistan olan Osmanlı Devleti doğuda en geniş sınırlara ulaşmıştır.

- ▶ Safeviler ile XVII. yüzyılda
 - 1603 - 1612 yılları arasında yapılan savaşlar **Nasuh Paşa Antlaşması** ile,
 - 1614 - 1618 yılları arasındaki savaşlar **Serav Antlaşması** ile,
 - 1635 - 1639 yılları arasındaki savaşlar ise **Kasr-ı Şirin Antlaşması** (1639) ile sona ermiştir.

Not

Bugünkü Türkiye-İran sınırını büyük ölçüde belirleyen Kasr-ı Şirin Antlaşması'yla Safevilerle 1578'den beri aralıklarla devam eden 61 yıllık savaş durumu sona ermiştir.

Not

XVII. yüzyılın ilk yarısında Safevilerle giriştikleri yoğun mücadele sebebiyle askerî güçlerinin büyük kısmını İran üzerine seferber eden Osmanlı Devleti, Otuz Yıl Savaşları ile uğraşan Avrupa'nın güçsüz ve zayıf durumundan istifade edememiştir.

TYT - AYT

TARİH
VIDEO DERS KİTABIDEĞİŞEN DÜNYA DENGELERİ KARŞISINDA
OSMANLI SİYASETİ (1595-1774)ÜNİTE
14

XVII. Yüzyılda Osmanlı Sınırları

● Kutsal İttifak ve Karlofça Antlaşması (1699)

- ▶ Osmanlı Devleti'nin Viyana seferine çıkmasında, Vasvar Antlaşması ile başlayan ortamının Avusturya'nın Macaristan'a saldırması ile barış bozulması ve bu durum üzerine Macar Kenti Tökeli İmre'nin ayaklanarak Osmanlı'dan yardım istemesi etkili olmuştur.
- ▶ Merzifonlu Kara Mustafa Paşa komutasında iki ay süren kuşatma sonunda Osmanlı ordusu ağır bir yenilgi alarak geri çekilmek zorunda kalmıştır.
- ▶ **Kuşatmanın başarısız olmasında;**
 - Avusturya'ya destek gelmesi,
 - Viyana'nın dört taraftan kuşatılmayacak kadar büyük olması,
 - Osmanlı ordusunda lojistik ve disiplin sorunlarının olması,
 - Viyana'nın uzak olması nedeniyle kuşatmaya hafif toplarını götüren Osmanlı Devleti'nin ateş gücü bakımından düşmanın gerisinde kalması
 - Kırım Hanı'nın, Avusturya'ya yardım gelmemesi için tutmakla görevli olduğu köprüyü ihmal etmesi etkili olmuştur.
- ▶ Osmanlı Devleti'nin Viyana önlerinde başarısız olması üzerine Osmanlı'yı Avrupa'dan tamamen atmak amacıyla Papa öncülüğünde bir Haçlı ittifakı oluşturulmuştur.
- ▶ **"Kutsal İttifak"** denilen bu birliğe Avusturya, Rusya, Venedik, Lehistan ve Malta katılmıştır.
- ▶ Osmanlı Devleti, Kutsal İttifak ile on altı yıl süren savaşlar sonunda başarılı olamayınca barış istemek zorunda kalmıştır.
- ▶ İngiltere ve Hollanda'nın arabuluculuğu sonucu Osmanlı Devleti Venedik, Avusturya ve Lehistan ile Karlofça

Antlaşması'nı imzalamıştır (1699).

Buna göre,

- Mora ve Dalmatya kıyıları ile Ayamavra Adası Venedik'e bırakılmıştır.
- Tırnovo ve Banat hariç Macaristan ve Erdel Avusturya'ya verilmiştir.
- Ukrayna ve Podolya Lehistan'a verilmiştir.
- Antlaşma Avusturya'nın kefilliği altında (garantörlüğünde) olacaktır.

- ▶ Rus delegeleri imza yetkisi olmadığı için Karlofça Antlaşması'nda yer almamıştır. Ruslarla bir yıl sonra **İstanbul Antlaşması (1700)** imzalanmıştır.

▶ **İstanbul Antlaşmasına göre,**

- Azak Kalesi Ruslara verilecek,
- Ruslar İstanbul'da sürekli elçi bulundurabileceklerdir.

▶ **Karlofça ve İstanbul Antlaşmaları ile,**

- Osmanlı Devleti Orta Avrupa hakimiyetini kaybetmiştir.
- Osmanlı Devleti savunmaya, Avrupalılar saldırıya geçmiştir.
- Ruslar, Karadeniz'e inme yolunda ilk adımını atmıştır.
- Antlaşmada arabuluculuk yapan İngiltere ve Hollanda'ya kapitülasyonlar tanınmıştır.

📌 Not

Osmanlı Devleti, Karlofça Antlaşması ile ilk defa yabancı devletlerin (İngiltere ve Hollanda) ara buluculuğunu kabul etmek zorunda kalmıştır. Diplomatik açıdan da güç ve itibar kaybeden Osmanlı Devleti, Karlofça'da ilk kez müzakere yoluyla bir antlaşma imzalamak zorunda kalmıştır.

Karlofça ve İstanbul Antlaşmaları Sonrası Osmanlı Sınırları

● OKYANUSLARIN ÖNEM KAZANMASI VE SÖMÜRGEÇİLİK FAALİYETLERİ

● Değişen Denizcilik Stratejileri

- ▶ Coğrafi Keşifler sonrasında denizcilik faaliyetlerinin iç denizlerden okyanuslara taşınması, dünya siyasetini ve ticaretini etkilemiştir.
- ▶ Avrupalı güçlerden Portekizliler ve İspanyollar yeni yerler ve deniz yolları keşfederek sömürgeler oluşturmuştur.
- ▶ XVII. yüzyılın başından itibaren ise Portekizliler ve İspanyollar yerini İngiltere, Hollanda, Fransa gibi Avrupalı güçler almıştır.
- ▶ XVII. yüzyıl başlarında İngiltere ve Hollanda kurdukları Doğu Hindistan şirketleri ile ekonomik ve siyasi yönden Asya'da etkili olmuşlardır.

● Osmanlı Denizciliğinde Kadırgadan Kalyona Geçiş

- ▶ Osmanlı gemiciliğinin birinci dönemine kuruluşun XVII. yüzyıl sonlarına kadar kullanılan kürekli gemiler (Kadırga) damga vurmuştur.
- ▶ XVII. yüzyıldan XIX. yüzyıl ortalarına kadar süren ikinci dönemde ise kürekli gemilerin yerini yelkenli gemiler (Kalyon) almıştır.
- ▶ 1645 yılında Girit Seferi, Osmanlı gemi teknolojisindeki değişimde ve donanma stratejisinde önemli bir dönüm noktası olmuştur.
- ▶ Kuşatma sürecinde Venedik kalyonları karşısında Osmanlı kadırgalarının güçsüz kalması sonucunda Osmanlı devlet adamları kalyon inşasına karar vermiş, böylece kadırgadan kalyona geçiş süreci Osmanlı donanması için de başlamıştır.

● FETİHLERDEN SAVUNMAYA

1711	Prut Antlaşması
1713	Pasarofoça Antlaşması
1730	Patrona Halil İsyanı
1739	Belgrad Antlaşması
1740	Kapitülasyonların sürekli hâle gelmesi
1770	Çeşme Baskını
1774	Küçük Kaynarca Antlaşması

- ▶ II. Viyana Bozgunu sonrası Karlofça ve İstanbul Antlaşmaları (1700) ile yaşanan toprak kayıpları halkın devlete güvenini sarsmış, İstanbul'da çıkan bir ayaklanma (Edirne Vakası) ile **II. Mustafa tahttan indirilerek yerine III. Ahmet** padişah olmuştur.
- ▶ XVIII. yüzyıl başlarında Sultan III. Ahmet Dönemi'nde devletin dış siyasetini Karlofça Antlaşması'nın etkileri belirlemiştir. Bu nedenle XVIII. yüzyılın başlarından itibaren Osmanlı Devleti, Karlofça Antlaşması'yla kaybettiği toprakları geri almaya çalışmıştır.

TYT - AYT

TARİH
VIDEO DERS KİTABIDEĞİŞEN DÜNYA DENGELERİ KARŞISINDA
OSMANLI SİYASETİ (1595-1774)ÜNİTE
14

● Prut Savaşı ve Prut Antlaşması (1711)

- **Osmanlı Devleti ile Rusya** arasında yapılmıştır.
- Rusya, XVIII. yüzyılda Baltık Denizi üzerinden sıcak denizlere inmek için İsveç ile mücadeleye girmiş ve yapılan Poltova Savaşı'nda Ruslara yenilen İsveç Kralı Demirbaş Şarl Osmanlı topraklarına sığınmıştır.
- Rusya'nın İsveç Kralı Demirbaş Şarl'ı takip bahanesiyle Osmanlı topraklarına girmesi üzerine Osmanlı-Rus savaşı başlamıştır.
- 1711 yılında yapılan Prut Savaşı'nı kaybeden Ruslar barış teklifinde bulunmuş, Sadrazam Baltacı Mehmet Paşa da yeniçerilere güvenememesi nedeniyle bu barış teklifini kabul etmiştir. 1711 yılında imzalanan Prut Antlaşması imzalanmıştır.
- **Bu antlaşmaya göre;**
 - Rusya Azak Kalesi'ni Osmanlı'ya geri verecek,
 - Rusya, İstanbul'da elçi bulunduramayacak,
 - Rusya, Lehistan'ın iç işlerine karışamayacak,
 - Demirbaş Şarl, ülkesine serbestçe dönebilecekti.

● Not

Prut Antlaşması, Osmanlı Devleti'nde kaybedilen yerlerin geri alınabileceği ümidini artırmıştır.

● Pasarofça Antlaşması (1718)

- 1715-1718 yılları arası Osmanlı ve Venedik-Avusturya savaşları sonrasında imzalanmıştır.
- Mora halkının Osmanlı Devleti'nden Venediklilere karşı yardım istemesi, Venediklilerin Akdeniz'deki Osmanlı gemilerine zarar vermesi ve Karadağ halkını Osmanlı'ya karşı kışkırtması nedenleri üzerine Venedik'e savaş açılmıştır.
- Karadan ve denizden harekete geçen Osmanlı ordusu Mora'yı geri almıştır (1715).
- Bunun üzerine sıranın kendisine geleceğini düşünen Avusturya, Osmanlı Devleti'nin Karlofça Antlaşması'nı çiğnediğini öne sürerek 1716 yılında Venedik'in yanında savaşa girmiştir.
- Tuna Nehri kıyısındaki Petervaradin'de Avusturya ordusu ile karşılaşan Osmanlı ordusu, taktiksel hatalar sonucu bozguna uğramıştır.
- Sadrazam Damat İbrahim Paşa'nın barış istemesi üzerine İngiltere ve Hollanda elçilerinin girişimleriyle 1718'de Pasarofça Antlaşması imzalanmıştır.

Bu antlaşmaya göre;

- Mora, Osmanlı'da kalacak,
- Dalmaçya kıyıları, Arnavutluk ve Hersek kıyılarındaki bazı kaleler Venediklilere bırakılacak,
- Belgrad, Semendire dâhil kuzey Sırbistan ve Temeşvar gibi yerler Avusturya'ya bırakılacak,
- Avusturya, Osmanlı topraklarında konsolosluk açma hakkı ve ticari imtiyazlar elde edecekti.

● Not

Pasarofça Antlaşması sonrası Osmanlı Devleti, Karlofça ile kaybettiği yerleri geri alma umutlarını kaybetti ve Avrupa'daki mevcut topraklarını korumaya yönelik savunma esaslı bir siyaset izlemeye başladı.

● Osmanlı-İran İlişkileri

- XVIII. yüzyılda İran'da iç karışıklıklar çıkması Rusya ve Osmanlı Devleti'nin egemenlik alanlarını genişletmelerine ortam hazırlamıştır.
- İki devletin Kafkaslarda çatışma durumuna gelmesi üzerine Fransa'nın arabuluculuk önerisi ile Osmanlı Devleti ile Rusya arasındaki ilk dostluk antlaşması olan **1724 İstanbul Antlaşması** yapılmıştır.
- Bu antlaşma ile İran'ın Kafkasya toprakları Rusya ile Osmanlı Devleti arasında paylaşılmıştır.

- Bu paylaşımı kabul etmek istemeyen İran ile Osmanlı Devleti arasındaki savaşlar aralıklı olarak 1732 yılına kadar devam etmiştir. Bu savaşlar sonrasında; 1732 Ahmet Paşa Antlaşması ve **1746 Kerden (II. Kasr-ı Şirin) Antlaşması** yapılmıştır.

● Belgrad Antlaşması(1739)

- Osmanlı Devleti ile Rusya-Venedik ittifakı arasında 1736-1739 savaşları sonrasında imzalanmıştır.
- Rusların Lehistan'ın iç işlerine karışması ve Kırım'ı işgal etmeleri Osmanlı-Rus ilişkilerini bozmuştur. Bu durum üzerine Padişah I. Mahmut Rusya'ya savaş açarak Rus-Avusturya ittifakına karşı önemli başarılar elde etmiştir.
- Fransa'nın arabuluculuğu ile Osmanlı Devleti, Rusya ve Avusturya ile Belgrad Antlaşması'nı imzalamıştır.

Bu antlaşmaya göre,

- Avusturya, Belgrad başta olmak üzere Pasarofça Antlaşması'yla aldığı yerleri Osmanlı Devleti'ne geri vermek zorunda kalmış ve iki ülke arasında Tuna Nehri, yeniden sınır kabul edilmiştir.
- Bu antlaşmayla Rusya, Azak dâhil bütün işgal ettiği yerleri Osmanlı Devleti'ne bırakmıştır. Ayrıca Rusya'nın Azak Denizi ve Karadeniz'de askerî ve ticari gemi bulundurması yasaklanmıştır.

Not

Belgrad Antlaşması Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyılda batıda imzaladığı son kazançlı antlaşmasıdır. Ayrıca **Karadeniz'in Osmanlı'ya ait olduğunu belirten son antlaşmadır.**

● Osmanlı-Rus Savaşı (1768-1774)

- Osmanlı Devleti ile Rusya arasında Belgrad Antlaşması'yla başlayan barış dönemi Rusya'nın Lehistan'ın iç işlerine karışmaya başlamasıyla birlikte sona ermiştir.
- Balkanlara ulaşmayı amaçlayan Rusya'nın Lehistan'ın iç işlerine karışması ve Balkan milletlerini kışkırtması sonucu Osmanlı-Rus savaşı çıkmıştır (1768).

Not

Savaş sırasında Rus donanması Çeşme Baskını ile Osmanlı donanmasını yakmıştır (1770).

- Savaşta Eflak, Boğdan ve Kırım'ı ele geçiren Rusların ilerleyişi Avusturya ve Prusya'yı endişelendirmiş, bu iki ülkenin araya girmesi ile 1774'te **Küçük Kaynarca Antlaşması** imzalanmıştır.

Bu antlaşmaya göre,

- Kırım'a bağımsızlık verilecek ve Kırım hanları sadece dini bakımdan Osmanlı halifesine bağlı olacaktı.

Not

Böylece Karadeniz'in Türk gölü olma özelliği sona ermiş, Osmanlı Devleti halifeliğin gücünü kullanarak bölge ile olan bağlarını devam ettirmek istemiştir.

- Kabartay arazisi, Azak Kalesi ve çevresi Ruslara verilecek, iki devlet arasındaki sınır **Bug Nehri** olacaktı.
- Rusya Hristiyanları ve rahipleri kutsal yerleri serbestçe ziyaret edebilecekti.
- Rusya, Akdeniz ve Karadeniz'deki Türk sularında serbestçe ticaret yapabilecek, Fransa ve İngiltere'ye tanınan kapitülasyonlardan yararlanacaktı.
- Rusya, Balkanlarda isteği yerde konsolosluk açabilecek ve İstanbul'da daimi elçi bulundurabilecekti.

Not

Böylece Rusya, Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışma fırsatı elde etmiştir.

- Osmanlı Devleti Rusya'ya savaş tazminatı ödeyecekti.

- Bu antlaşma Osmanlıların imzaladığı şartları en ağır antlaşmalardan biri olmuştur. Yirmi sekiz maddeden oluşan antlaşma, Kırım'ın Osmanlı Devleti'yle olan bağına son ermiştir.

- Kırım'ın bağımsız olması ile Rusya'nın Kırım üzerindeki etkileri giderek artmış, zira Kırım 1783 yılında Rus egaliine uğramıştır.

- Osmanlı Devleti Rusya ile imzaladığı **1792 Yaş Antlaşması ile Kırım'ın Rusya'ya ait olduğunu kabul etmiştir.**

Küçük Kaynarca Antlaşması Sonrası Osmanlı Sınırları